

הלוות תפילה סימן ל

כיאורים ומוסיפים

(10) וכי שהשעה דוחקה לו, או שהוא אונס, כתוב לפחות (ס"י נח ס"א ד"ה זמן קראת שמע) שיאמר לפני זמן הנחת תפילה את כל פסוקי זמרה' עד יציר אור, וכשיגיע זמן הנחת תפילה יניח תפילין וברך עליהם.

[משנ"ב ס"ק טו]

ובשם קארוי זיל כתוב שקייה גנער לאילען אחר שקיעת הקפה¹¹).

(11) מה שבtab' אחר שקיעת החמהה, הביא השער תושבה לשל (ס"י ייח ס"ק א) את לשון הר"מ [ברכ"י] שהינו בשעת השקיעה, וכותב על כך שהארוי זיל הקפיד מادر על הדבר.

[משנ"ב ס"ק יי]

כל פון שהוא קדם זאת הכהב¹².

(12) וכי קיבל על עצמו שבת ועדין לא הניח תפילין, דעת הגרש"ז אויערבך הילכות שלמה תפלה פ"ד אורחות הלכה הע' 17) שודאי ציריך להניחן, וכן שכותב המשנ"ב לפחות (ס"י ור ס"ק ז) לעניין קhalb שלחו להביא להם שופר ונתקעב השליח עד סוף היום השני, וראש השנה היה ביום חמישי ושישי, וכשהגע השופר כבר התפללו ערבית של שבת קודם הזמן בשזהו היום גדור, לציריך לתקעע אפלו מי שכבר קיבל על עצמו שבת אם אכן בקי שידוע לתקעע שלא קיבל על עצמו שבתו ובלי ברכה, ואם בכר הגיע בין המשמות אין לתקעע בין שחיויבו רק מדרבנן, אמן בחייב אוורייתא בגין תקיעות של יום ראשון של ראש השנה, חייב לתקעע גם בגין המשמות ובלי ברכה. וכן הורה הגרא"מ שך (תל המשמות של ערב שבת, שינויו אzo).

[ביה"ל ד"ה ייש]

לאומן קאנזיס פהוירין לקרוות עוד ספעם קראת שמע בענעה¹³).

(13) משמעות דבריו היא שرك' הווזירין' נהוגים לחזור ולקרוא בזמנה, אמנים במסנ"ב לפחות (ס"י רלה ס"ק ז) הביא שכך צריך לעשות מעיקר הדין, ולא רק ממשום חומרא.

[ביה"ל שם]

על-כל פנים הרכבות אין מעקבות¹⁴.

(14) ולענין ברכה על עיטוף ביציות בגין המשמות, הביא במסנ"ב לעיל (ס"י ייח ס"ק ז) שדעת המג"א להקל ולברך, כיון שזמן חיבbz' יציטת תלי ביראותם, ובין המשמות עדין אפשר לראותה, וduration המתה אפרים להחמיר. והוסיף, שאם הספק הוא אם כבר הגיע בין המשמות, נראה שבודאי יוכל לברך.

[משנ"ב ס"ק יט]

צינן דזקינא לא ליליה זמן תפילה הוא¹⁵.

(7) ולגבי הנחת תפילין בלבדה, כתוב בשווית דובב מישרים (ח"א סי' קלג' אות ב) שאין בו חיבור נפרד מהחומר הנחתה ביום, שכן אם הניחו בלילה פטור ברכ' את החיבור להניחן ביום, אלא שיש מצווה שהיינו בתפלין מנוחות עליו כל היום. ומשום כך כיו' שחו"ע שלא יכול להניחו תפילין במשר' כל היום, צריך להניחו בלילה ויצא ברכ' ידי חובתו [שבמקום חשש ביטול מצות תפילין לא גורו רבנן שלא להניחן בלילה]. ולגבי פועל שאין יכול להניח תפילין ביום, כתוב בשווית אגרות משה (אורח ח"ח ס"י ז) שמורה לילנה תפילין קודם עמודו השחר, משום שבזמן זה כבר אין לחוש שמוית ותגננס המשא לבוש בהן, כמו שמותר במשבכים ווועצע לזרק להניחן כשהו יידען לו במשר' הימים להניחן, כתוב הבית ברוך (כליד' אות קא) שהיזור ווינחן, כיון שמדרבען עיקר מצות הנחתן היא ביום.

[משנ"ב ס"ק יג]

ומכל מקום אס קדם ובנרך בליליה קשׁוּנִים אין צריך לבנרך שניית בבליך¹⁶.

(8) ובאופן שלאי בירך, שכותב על כך השו"ע ששבשיגע זמן ימשמש בין וברך, כתוב בשווית אגרות משה (אורח ח"ח ס"י ז) שיש לומר שאין הברכה על המשמש אלא על מעשה ההנחתה שעשה קודם לכן שמייחס גם למלה שהתפלין מנוחות עליו עכשו, כמו שאמרו לגבי הלבוש בגדי כלאים שחייב חיזב חדש על כל גאג שוביל לפשטוט וללבושו, וכל שכן שמהמתן ני' יכול לברך, אלא שהעריכו למשמש רק כדי שהייה ייכר מעשה לקיום המצווה שסביר עליה, ולפי זה מסתתר שהמשמש אינו מעכב, ומ"מ יתכן שתתיקנו שהמשמש יעכב כדי שיברך עליו.

[ביה"ל ד"ה וכשיגע זמן]

ען במלשה קרויה במא שכתבנו "ומכל מקום אס קדם" וכו', הוא מהדושי ר' עקיבא איגר שכתב דנויל למאן בז' על דעת קרבנו פרץ¹⁷.

(9) שכותב (וגהות הטעם ס"ק ס' קג' אות יא), שכן שקיימה לנו שלילה זמן תפילין הואר, אלא שאין להניחן בלילה ממש גוירה שמא ישן בהן, הרוצה לצאת לדרך יכול להניחן קודם זמן ולברך עלייהן מיד. וביאר שם, שהוא אמרו בוגרמא (מנחות לה, א): "זה היה משכים לצאת לדרך ומתרירא שמא יאבדו, מניחן, וכשיגע זמן ממשמש בהן ומברך עלייהן", אין זה אלא למעשה לדאמר לילה לאו זמן תפילה, אבל למען דאמר לילה זמן תפילה הואר, יכול אף לברך עלייהן מיד.

[ביה"ל שם]

ומכל זה פכין דפה דנוקין איזה אנטזים בימות קהער להניח תפילה ולברך צליקים מכך משלחה עמדר השחר, לא שפיר עכדי¹⁸.

חלבות תפליין סימן ל

מגולה

(ג) *וְקַשְׁתִּיעַזֵּעַ וְמִנְגָּדֶל יְמִינְךָ וְיַבְרֹךְ, דְּלִיכָּא לְמַתֵּשׁ שְׁמָא יַיְשֵׁן בְּהָם *בְּפִין שְׁהָבִים (יד) וַיַּאֲכִיל בְּלִזְבּוֹן: ד *יְמִיחָה בָּא בְּרוֹךְ וְתַפְלִין בָּרָאשׁו (טו) וְשַׁקְעָה עַלְיוֹ (ט) חַפָּה, או שְׁחִיתָה יוֹשֵׁב בְּבֵית-הַמִּדְרָשׁ תַּפְלִין בָּרָאשׁו (טו) וְקַדְשָׁה עַלְיוֹ הַיּוֹם. גַּם יָדוֹ עַלְיָם עַד שְׁגַעַגָּעָה לְבִתָּה; וְאַם יֵשׁ בֵּית אֲרוֹב לְחוֹמָה שְׁמַשְׂתְּפָרִים שָׁם, חֹלֶצֶם וּמוֹנִיחָם שָׁם: ה *חַיָּשׁ מֵשָׁאוּמָר שָׁאָם הַתַּפְלִיל (ו) וְתַפְלִיל עֲרֵבִית (ז) מִבְּעוֹד יּוֹם עַד שְׁלָא הַנִּיחָה הַתַּפְלִיל, אֵין לוֹלְגָה נִיחָה אַחֲרַכְךָ:

שערית תשובה

(ב') לזרקן. והוא קול הולך ברגזלו או זוכב, אקל ווש בעגלה אסוד לרבקין שפה יישן בעקבם, כיב' לבש': (א) תפלה. מזכיר בחל, ואעיג' דאקירין בסוכן דאע' צחקלן או צחקללה זונט פפלון, שאוי כרא דלש לשין שיקען בו טבעה לזרק שפער לניגנין או פפלון, אקל בעסומין מוני שיישוב בברונו. וכן: מאש אחין קדש אצלו סיטין ריל גראשטע שבח צלייז איזריך לזרקן, אקל בל כל איזריך לאו זונט פפלון, ט' ז'. והע' לא כיב' ע"ש: (א) תפלה עכבייה. אקל מס הווא לא לה הפלל לא"פ שהבאבור התחללו מפרק לניגנין פפלון, ט' ז':

באור הלה

ראני להניחם אם האבון כבר התפללו ערבית:

שער הצעיר

(ימ) עליה כבש מים ופרירם גדרים: (ימ) מנגנון א-בקבוק: (טז) א-הנוגנים: (טז) טז' א-קנקן קסמן רסו שער י': (טז) טז' טז': (טז) טז' פירירם גדרים: (טז) ביצה ורשה גדרים: (ככ) עץ בפואור בללה: (ככ) פירירם גדרים: